

NOTA HAACHT – BEVERDIJK

J. CLAESSEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT, E. KEERSMAEKERS, A. DOUCET & K.
BOUCKAERT

SEPTEMBER 2018

Titel

Nota met ingreep in de bodem. Haacht – Beverdijk

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten, Evelien Audenaert,
Emma Keersmaekers, Alexander Doucet en Kevin Bouckaert

Opdrachtgever

Carin Feyaerts
Wageman 6
3140 Keerbergen

Projectnummer

2018H85

Plaats en datum

Kortenaken, 3 september 2018

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2018H85
ISSN 2034-5615

© 2018 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	4
1.2	<i>Beschrijving onderzoekopdracht</i>	4
1.3	<i>Doelstellingen</i>	7
1.4	<i>Onderzoeksvragen</i>	7
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	8
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	11
3	Bureauonderzoek	13
3.1	<i>Inleiding</i>	13
3.2	<i>Resultaten bureaustudie</i>	13
4	Archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem	14
4.1	<i>Beschrijvend gedeelte</i>	14
4.2	<i>Assessment proefsleuvenonderzoek</i>	15
4.3	<i>Assessment metaaldetectie</i>	21
4.4	<i>Interpretatie van het onderzocht gebied</i>	21
4.5	<i>Potentiële kennis en waardering</i>	23
5	Interpretatie van de archeologische site	23
6	Samenvatting	24
6.1	<i>Voor een gespecialiseerd publiek</i>	24
6.2	<i>Voor een niet-gespecialiseerd publiek</i>	24
7	Bibliografie	25
8	Figurenlijst	26
9	Plannenlijst	27
	Bijlage: Sporenlijst	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Het toevoegen van een archeologienota bij een verkavelingsaanvraag is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Criteria bij omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden

Figuur 1: Criteria bij verkavelingsvergunning.

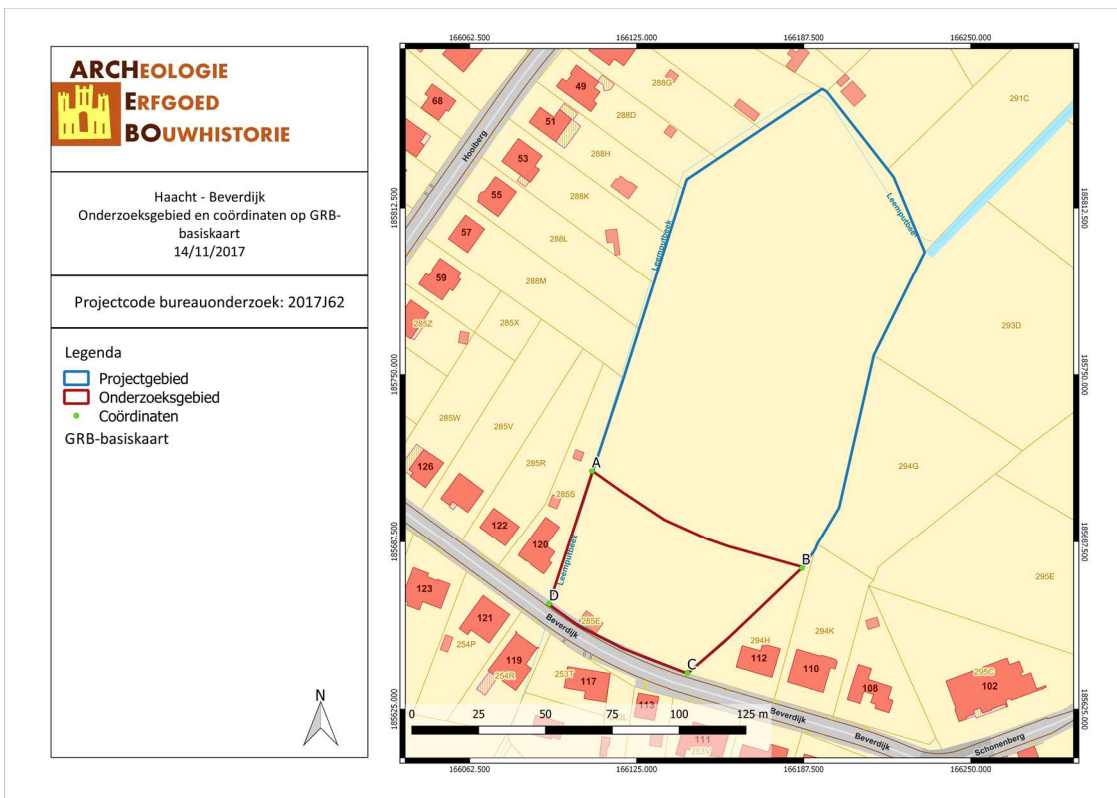
1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor de verkaveling van een perceel langs de Beverdijk in Haacht in de provincie Vlaams-Brabant. Het toekomstplan toont dat het perceel opgedeeld wordt in vier delen. Drie delen hiervan liggen langs de Beverdijk. Hier worden bouwzones voorzien voor hoofdbebouwing en bijgebouwen. Daarnaast is er ook een groenzone voor voortuinen. Het achtergelegen terrein staat gekarteerd als agrarisch gebied. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ongeveer 17.137 m², dit deel is op de volgende kaarten in het blauw aangeduid. De oppervlakte van het onderzoeksgebied is 3.735 m².

Aangezien de aanvraag voor een verkavelingsvergunning pas na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon was François Geens. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de geplande werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche																									
Naam site:	Haacht - Beverdijk																								
Onderzoek:	Nota met ingreep in de bodem																								
Ligging:	Vlaams-Brabant, Haacht, Beverdijk																								
Kadaster:	Afdeling 3, sectie E, percelen 285 ^e en 285g																								
Coördinaten:	<table border="0"> <tr> <td>A</td> <td>X</td> <td>166108.288</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>185714.031</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>X</td> <td>166186.795</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>185677.608</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>X</td> <td>166143.956</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>185638.543</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>X</td> <td>166092.246</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Y</td> <td>185664.209</td> </tr> </table>	A	X	166108.288		Y	185714.031	B	X	166186.795		Y	185677.608	C	X	166143.956		Y	185638.543	D	X	166092.246		Y	185664.209
A	X	166108.288																							
	Y	185714.031																							
B	X	166186.795																							
	Y	185677.608																							
C	X	166143.956																							
	Y	185638.543																							
D	X	166092.246																							
	Y	185664.209																							
Opdrachtgever:	Carine Feyaerts																								
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba																								
Projectcode proefsleuvenonderzoek:	2018H85																								
ID-nummer bureaustudie :	ID : 5519																								
Projectleiding:	Jan Claesen																								
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014																								
Bewaarplaats archief:	Carine Feyaerts																								
Grootte projectgebied:	Ca. 17.137 m ²																								
Grootte onderzoeksgebied:	3.690 m ²																								
Uitvoeringsperiode:	September 2018																								
Reden van de ingreep	Verkaveling																								
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze nota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.																								
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, proefsleuven, verstoring ...																								

De onderstaande GRB-kadasterkaart en de Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.

HABE/17/11/14/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017).

HABE/17/11/14/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en te beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

De opdrachtgever zal de eventuele archeologische waarden op de betrokken percelen vernietigen met het realiseren van de bouw van bedrijfsgebouwen. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld. Deze kan in het veld getoetst worden, waarbij uiteraard rekening moet gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van andere archeologische waarden dan die geformuleerd in de gespecificeerde verwachting. Het onderzoeksdoel voor dit vooronderzoek met ingreep in de bodem is om na te gaan wat het potentieel is van het plangebied voor de aanwezigheid en bewaring van vindplaatsen die op basis van het bureauonderzoek verwacht worden. Om dit te kunnen vaststellen is een vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk.

Deze nota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed en nadien bij de aanvraag voor de bouwvergunning gevoegd te worden.

1.4 ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten eveneens op zijn minst een aantal onderzoeksvragen worden beantwoord.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*
- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*
- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*
- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*

¹ Claesen J. et al, 2017b, pp.

- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
- *Kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?*
- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruikperiode?*
- *In hoeverre verstoort de recente bebouwing het archeologische erfgoed?*
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
 - o *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
 - o *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt langs de Beverdijk in Haacht in de provincie Vlaams Brabant. Volgens het gewestplan is het projectgebied voor een groot deel gesitueerd in landelijk woongebied. De achterzijde van het perceel staat gekarteerd als agrarische zone. Momenteel staat er een klein gebouw op het onderzoeksgebied langs de Beverdijk. De rest van het gebied is grasland. De percelen met bestemming agrarische zone maken geen deel uit van het onderzoeksgebied.

Figuur 4: Het projectgebied gezien vanaf de Beverdijk (Google Street view, 2017).

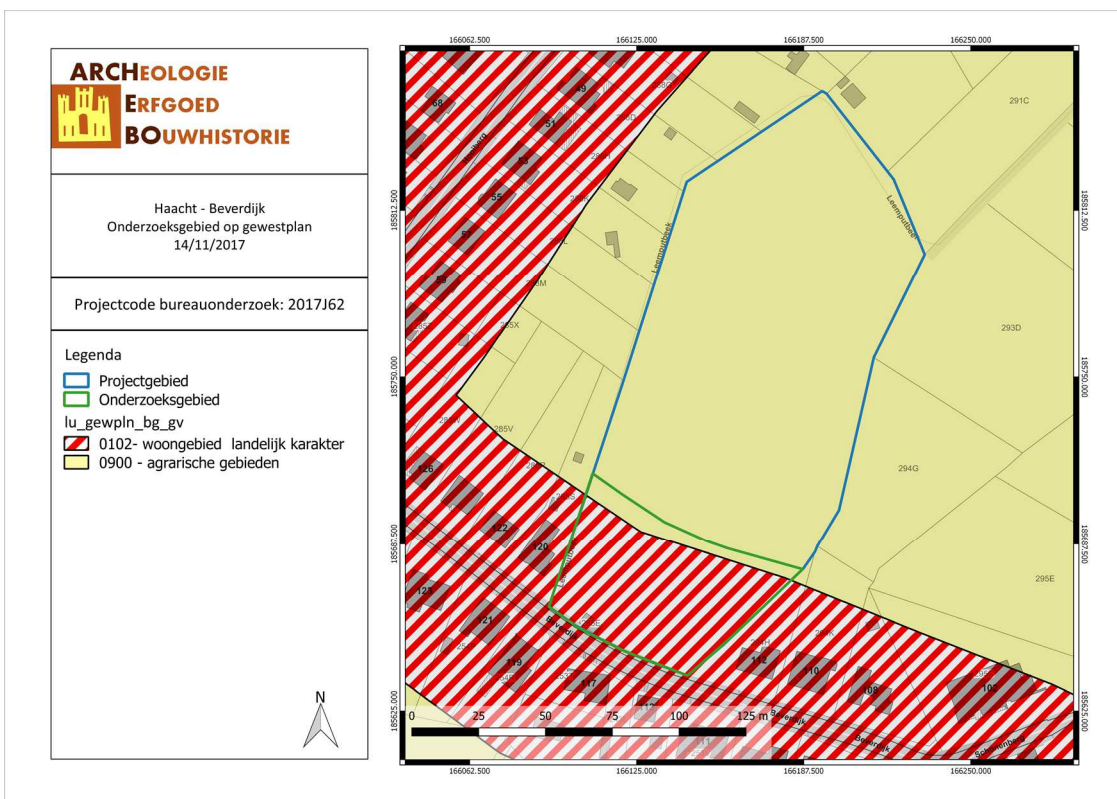

Figuur 5: Het projectgebied gezien vanaf de Beverdijk (Google Street view, 2017).

HABE/17/11/14/3 - Digitale aanmaak

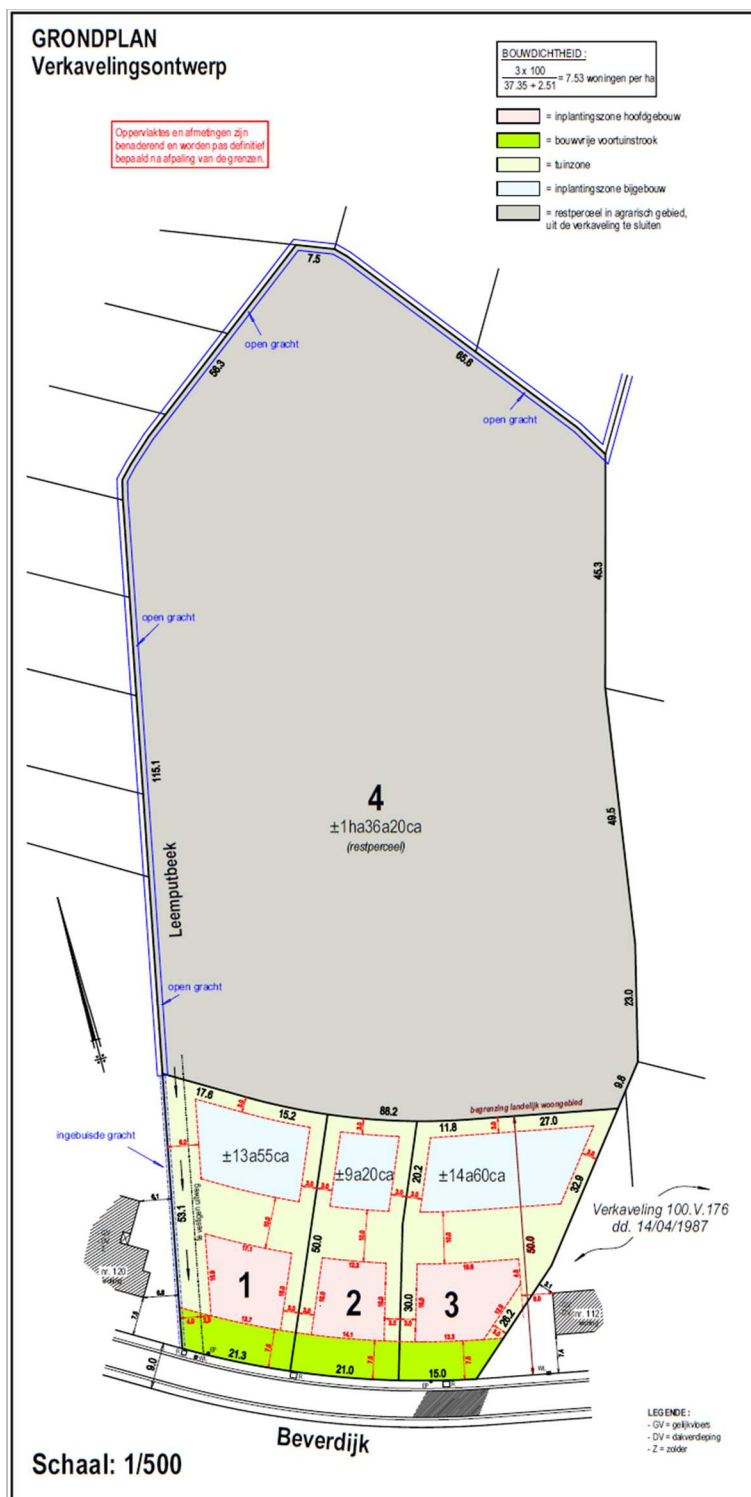
Figuur 6: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).

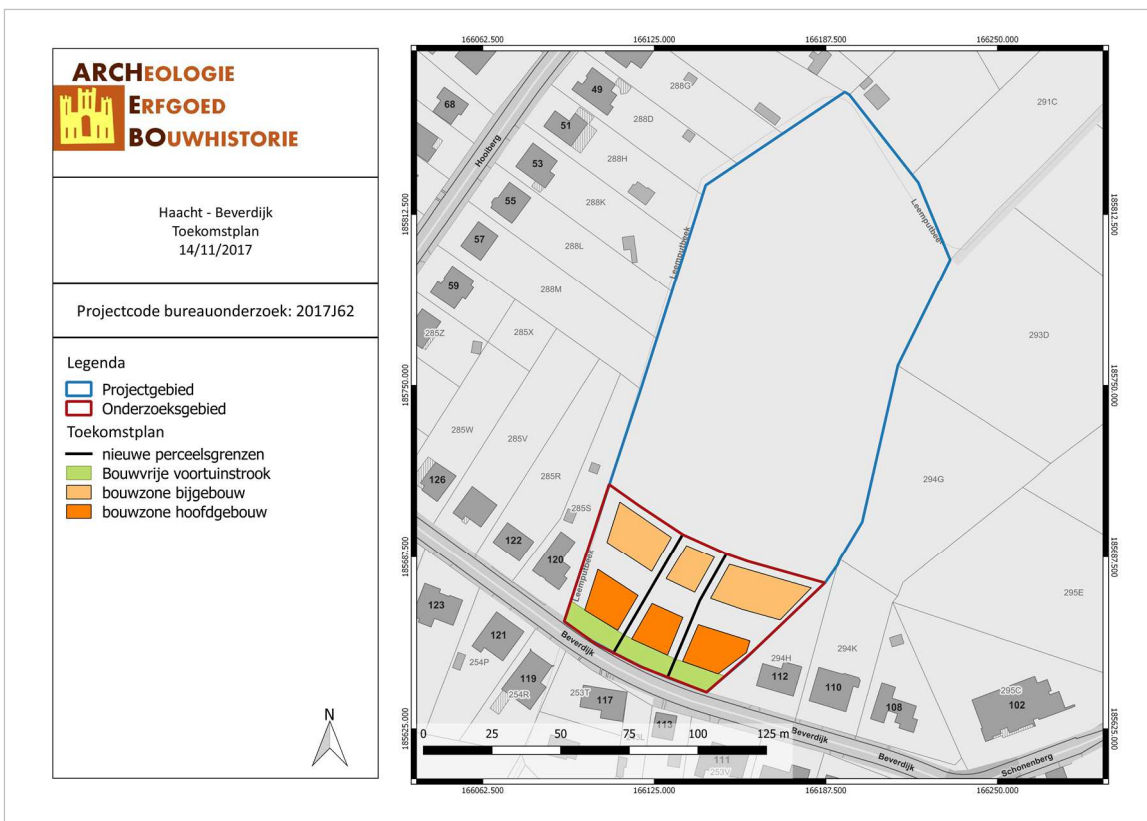
HABE/17/11/14/4 - Digitale aanmaak

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De initiatiefnemer plant de verkaveling van een perceel langs de Beverdijk in Haacht. Het toekomstplan toont dat het perceel opgedeeld wordt in vier loten. De drie loten langs de Beverdijk worden elk voorzien van verschillende bouwzones en groen- of tuinzones. Dit terrein vormt het onderzoeksgebied. Het vierde en achterste lot staat op het gewestplan gekarteerd als agrarisch gebied en maakt deel uit van het ruimere projectgebied. De volgende kaarten tonen de geplande werken.

Figuur 7: Toekomstplan (bvba Landmeter Geens Fr., 2017).

HABE/17/11/14/5 - Digitale aanmaak

Figuur 8: Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017).

3 BUREAUONDERZOEK

3.1 INLEIDING

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van het archeologische erfgoed te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie. Hierbij worden zo veel mogelijk cartografische en andere bronnen geraadpleegd.

3.2 RESULTATEN BUREAUSTUDIE

De bureaustudie werd uitgevoerd door ARCHEBO bvba en leverde volgend resultaat op:²

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend. Binnen een straal van 1 km zijn wel enkele gegevens bekend. Het gaat vooral om meldingen uit de nieuwste tijd zoals bijvoorbeeld bunkers van de KW-linie. Restanten uit de nieuwe tijd zijn o.a. de Schonenberghoeve en de locatie van het kampement van Maarschalk Maurice de Saxe. Verder bevinden zich op ongeveer 400 en 800 m van het projectgebied middeleeuwse vondsten. Het betreft hier het hof te Meerbeek en de Pelshoeve. Net buiten de straal van 1 km ligt een waterput uit de volle middeleeuwen.

Het projectgebied zelf blijft gedurende zijn geschiedenis (voor zover cartografisch materiaal kon weergeven) grotendeels onbebouwd. De huidige bebouwing langs de Beverdijk dateert van begin jaren 1970. De oudste kaarten zoals de Villaret-kaart tonen het terrein wel als een natte omgeving. Op deze kaarten zien we dat het projectgebied in beslag genomen wordt door verschillende plassen. Deze zijn niet meer te zien op latere kaarten die het gebied eerder als bosgebied karteren. Het is pas vanaf de 20ste-eeuw dat het projectgebied aangeduid staat als grasland.

Het projectgebied ligt in een depressie die omgeven is door hogere drogere gronden. Hierdoor was het terrein historisch gezien niet de meest ideale woonplaats. De verwachting naar steentijdsites is hierdoor eerder laag, maar valt nooit volledig uit te sluiten. Wel toont de CAI dat er historisch gezien veel activiteiten in de omgeving plaats vond. Dit verhoogt de kans op het aantreffen van archeologische sporen.

² Claesen J. et al, 2017a.

4 ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM

4.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

4.1.1 Onderzoeksopdracht

Het doel van het voorgestelde proefsleuvenonderzoek is het evalueren van de archeologische waarde op het gehele terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven, zodoende het archeologisch potentieel van het terrein na te gaan. Hierbij dient nagegaan te worden of er archeologische niveaus aanwezig zijn in het projectgebied en op welke diepte om een inschatting te kunnen maken van de versturende impact van de geplande werken. Verder dient het vooronderzoek met ingreep in de bodem uitspraken te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied en over het potentieel op kennisvermeerdering. Dit gebeurt door middel van een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed.

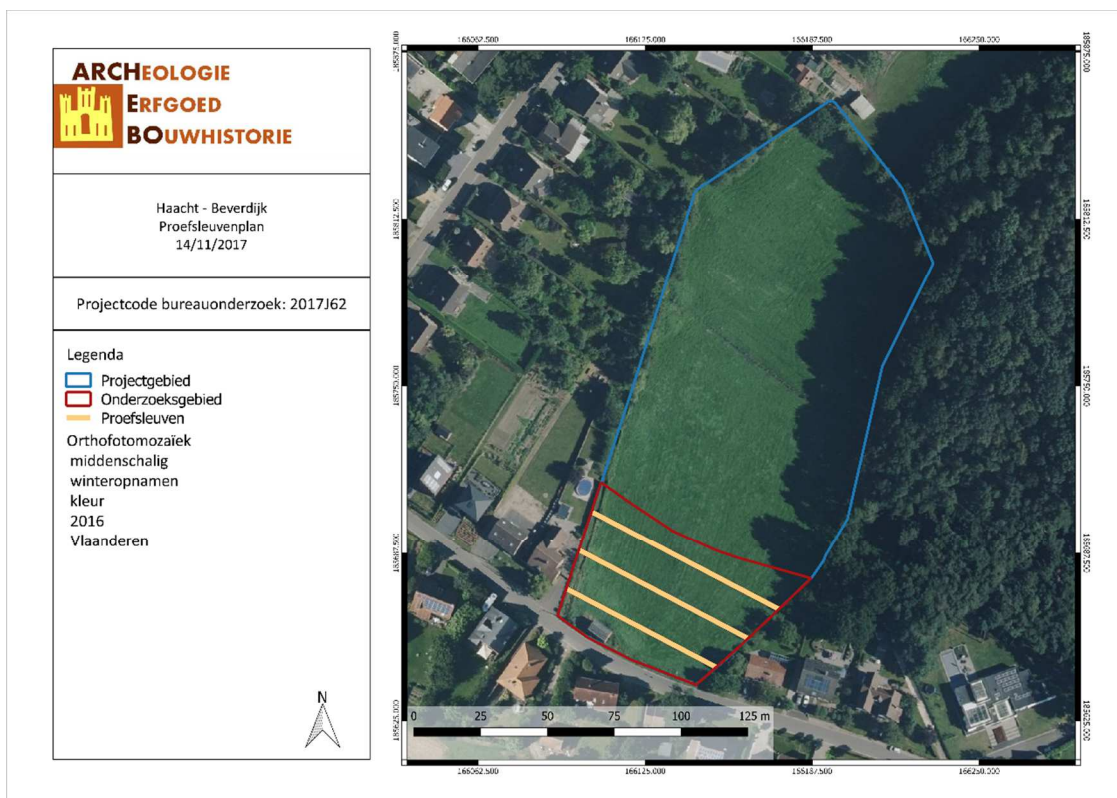
4.1.2 Strategie en technieken³

ARCHEBO bvba adviseerde een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven met als doel een nauwkeuriger zicht te krijgen op de gaafheid van de te onderzoeken zones alsook om de aanwezigheid van archeologische waarden in de vorm van sporen in te schatten. Het doel van proefsleuven is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van het terrein door een beperkt, maar statistisch representatief deel van het terrein te onderwerpen aan archeologisch onderzoek. Dit representatief staal laat toe om de archeologische verwachting te toetsen en een gefundeerde uitspraak te doen over de totale archeologische waarde van het terrein.

Om een dekkingspercentage te bereik van ongeveer 10% wordt aangeraden te werken met proefsleuven van 2 meter breed met een maximale tussenafstand van 15 meter. Kijkvensters dienen steeds aangelegd te worden, ook als er geen sporen worden aangetroffen en dienen dan om de schijnbare afwezigheid van de sporen te verifiëren. De zijden van de kijkvensters meten maximaal de afstand tussen twee sleuven. Met de kijkvensters of dwarssleuven kan een dekkingspercentage van 12,5% bereikt worden, wat wenselijk is voor degelijke uitspraken over het geheel van het terrein. Indien hiervan wordt afgeweken, wordt dit eveneens beargumenteerd.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek dient de nodige aandacht te gaan naar de bodemopbouw in het plangebied. Tevens dient het aangelegde vlak alsook de storthopen met een metaaldetector op signalen gecontroleerd te worden.

³ Claesen J. et al, 2017b.

Figuur 9: Voorgestelde inplanting proefsleuven (ARCHEBO bvba, 2017)

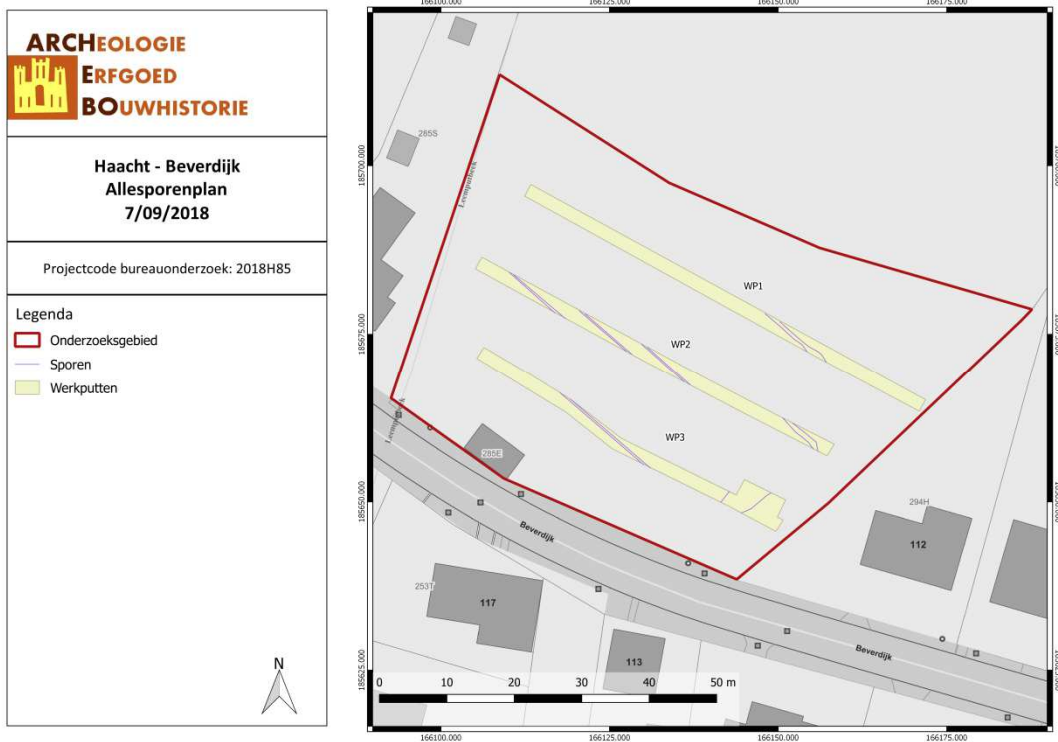
4.2 ASSESSMENT PROEFSLEUVENONDERZOEK

4.2.1 Inleiding

Het resultaat van een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem wordt met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt. Zowel het deel van het terrein dat onderzocht wordt als het deel van de sporen dat opgegraven wordt, is steeds statistisch representatief en laat toe uitspraken te doen over het geheel van het terrein, behalve bij vooronderzoek met ingreep in de bodem met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen. Zones van het opgravingsvlak die sporen of archeologische artefacten bevatten, worden terug afgedekt om te voorkomen dat degradatie ervan zou optreden, in afwachting van een opgraving of definitief fysiek behoud.⁴

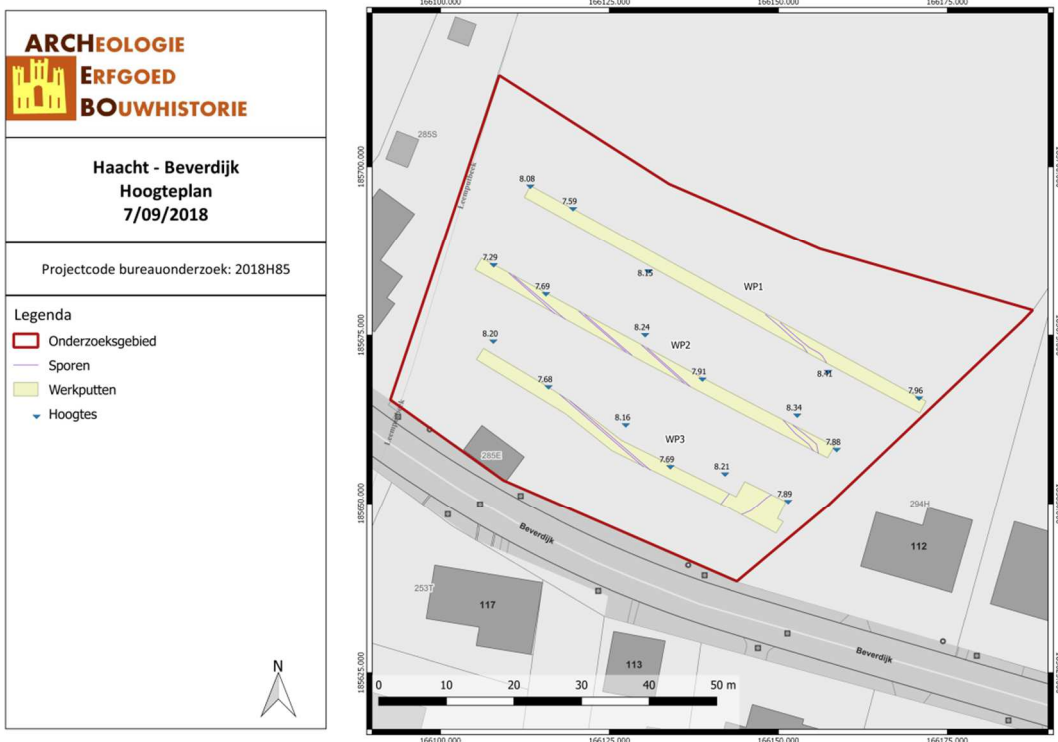
Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op 2 september 2018. De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 17.137 m². Het onderzoeksgebied bedraagt 3.690 m². In totaal werd 371 m² onderzocht, wat neerkomt op ca. 10 % van het terrein. Hierbij werden 3 proefsleuven en 1 kijkvenster aangelegd. Het kijkvenster werden aangelegd om de afwezigheid van archeologische sporen te verifiëren.

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed, 64–65.

HABE/18/07/09/6 - Digitale aanmaak

Figuur 10: Allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2018).

HABE/18/07/09/7 - Digitale aanmaak

Figuur 11: Plan met TAW-hoogtes (ARCHEBO bvba, 2018).

4.2.2 Vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen vondsten aangetroffen.

4.2.3 Stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

4.2.4 Conservatie

Aangezien er geen vondsten werden aangetroffen, dient er geen conservering te gebeuren.

4.2.5 Archeologische sporen & structuren

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden verschillende sporen afkomstig van boomwortels aangetroffen, wat laat vermoeden dat het projectgebied onder bos moet gelegen hebben.

Figuur 12: Natuurlijke sporen met wortelresten (ARCHEBO bvba, 2018).

Ook de blootgelegde, parallel aan elkaar lopende greppels, kunnen in verbrand gebracht worden met bosbouw. Vermoedelijk vormen ze onderdeel van rabatten. De grond afkomstig uit de greppels werd hierbij gebruikt om het rabat mee op te hogen. Deze methode wordt in de bosbouw toegepast om droge stroken te verkrijgen waarop dan de bomen geplant worden terwijl de greppels ter ontwatering van het gebied dienen. Rabatten zijn in de meeste gevallen maar enkele meters breed maar kunnen tientallen meters lang zijn.

Figuur 13: Vlakfoto's van enkele van de aangetroffen greppels (ARCHEBO bvba, 2018).

De ouderdom van rabatten is gering. Bosbouw op rabatten wordt voor een eerste maal vermeld in 1799. Tijdens de economische crisis in de jaren 30 van de 20ste eeuw werden werklozen vaak ingezet om rabatten aan te leggen in het kader van ontginningsprojecten.⁵

Hiernaast werd ook een spoor/afvalkuil met o.a. glas uit de eerste helft van de 20ste eeuw aangetroffen. Dergelijke sporen worden vaak in bosrijke omgevingen aangetroffen, wat laat vermoeden dat het projectgebied aan het begin van de 20ste eeuw onder bos lag.

Figuur 14: Afvalkuil met glas uit de eerste helft van de 20ste eeuw (ARCHEBO bvba, 2018).

Tot slot werd er in de zuidoostelijke hoek van het onderzoeksgebied een groot onregelmatig spoor aangetroffen. Mogelijk betreft het de restanten van een poel/plas. Ter hoogte van dit spoor werd een kijkvenster aangelegd, wat niet resulteerde in het blootleggen van additionele sporen.

⁵ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Rabat_\(bosbouw\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Rabat_(bosbouw))

Figuur 15: Vlakfoto van het kijkvenster ter hoogte van werkput 3 (ARCHEBO bvba, 2018).

4.2.6 Assessment sporen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden enkele sporen aangetroffen die in verband dienen gebracht te worden met bosbouw. Ook de restanten van een mogelijke plas/poel werden aangetroffen. Overige archeologisch interessante sporen werden niet blootgelegd tijdens het onderzoek.

4.2.7 Landschappelijke profielen

Over het gehele onderzoeksgebied werden 3 profielputten met een goede spreiding aangelegd, dit om een goede studie te kunnen maken over de profielopbouw van het onderzoeksterrein. De profielen werden opgeschoond en gefotografeerd. Volgens de bodemkaart van Vlaanderen staat het projectgebied quasi volledig gekarteerd als Sdg. Slechts een heel kleine zone in het uiterste zuidoosten van het terrein staat als Scg gekarteerd.

Sdg-bodems zijn matig natte lemige zandgronden met duidelijke humus en/of ijzer B horizont. De bouwvoor van deze gronden is iets dikker en humeuzer dan bij de matig droge Podzolen op lemig zand. Dergelijke bodems zijn soms gevlekt met resten van de E horizont en brokjes Podzol B. Roestverschijnselen zijn moeilijk waarneembaar.

Scg-bodems zijn daarentegen matig droge lemige zandgronden met duidelijke humus en/of ijzer B horizont. De Ap horizont is goed ontwikkeld (40-50 cm dik) en behoorlijk humushoudend. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm. Onder de Ap komt een vrij gave Podzol B voor. De bodems zijn gevoelig voor zomerdroogte.

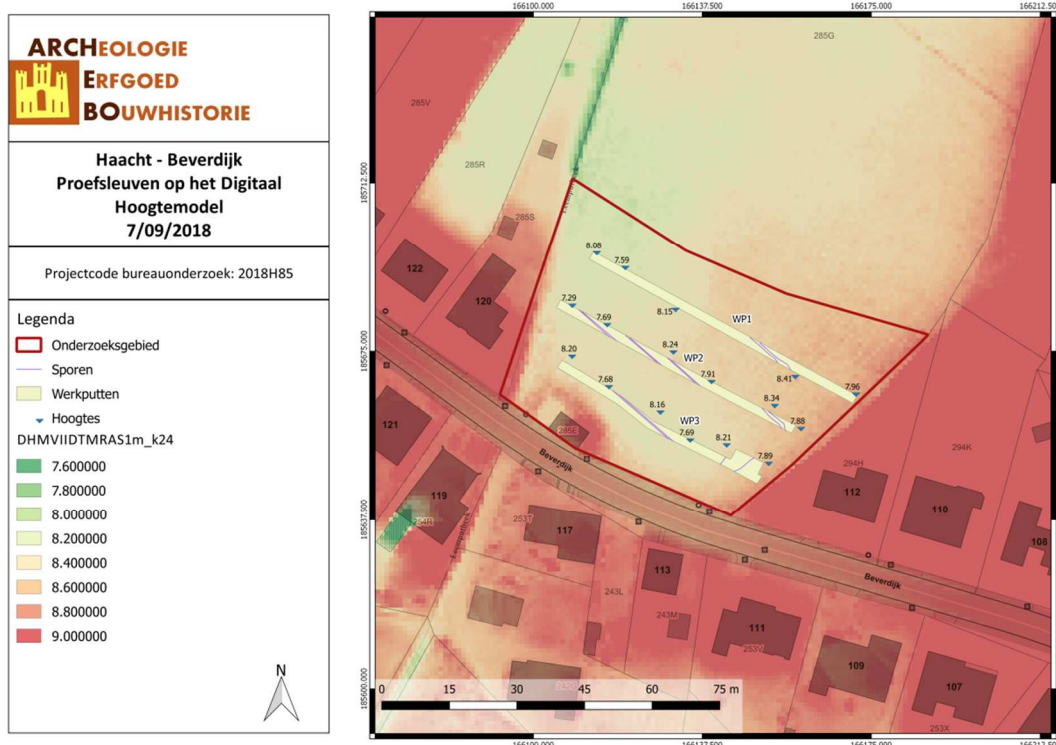
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd evenwel geen intacte Podzol-bodem aangetroffen. Hierdoor met het terrein na het karteren van de bodem deels vergraven zijn geweest. Slechts in het profiel aangelegd in werkput 3 kon nog de onderkant van een ijzer B-horizont waargenomen worden op ca. 40 cm onder het maaiveld. Dit gegeven valt ook duidelijk waar te nemen op het DHM (Figuur 18).

Figuur 16: Profielen werkput 1 & 2 (ARCHEBO bvba, 2018).

Figuur 17: Profiel werkput 3 (ARCHEBO bvba, 2018).

HABE/18/07/09/8 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Proefsleuvenplan weergegeven op het DHM (ARCHEBO bvba, 2018).

4.3 ASSESSMENT METAALDETECTIE

Bij de metaaldetectie van het terrein en de storthopen werden geen noemenswaardige vondsten aangetroffen.

4.4 INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHT GEBIED

Hieronder worden de onderzoeksvragen beantwoord:

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*
 - Boven de C-horizont bevinden zich restanten van een vergraven Podzol. Slechts in één profiel (wp3) kon de onderkant van een ijzer B-horizont waargenomen worden op ca. 40 cm onder het maaiveld.
- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*
 - Na het karteren van het onderzoeksgebied (jaren 70) moet het terrein deels vergraven zijn. Slechts in één profiel (wp3) kon de onderkant van een ijzer B-horizont waargenomen worden op ca. 40 cm onder het maaiveld.

- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*
 - o Er werd 1 relevant archeologisch niveau aangetroffen. Dit niveau bevond zich tussen 7.59 en 7.96 m TAW.
- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*
 - o Er werd 1 archeologisch niveau aangetroffen. Hierbij werden geen sporen aangetroffen ouder dan de 19de of 20ste eeuw. Hierdoor kan geen uitspraak gedaan worden over de in gebruik name van het terrein.
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
 - o Aangezien de sporen over een geringe ouderdom beschikken, kennen ze een matig tot goede bewaring.
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
 - o De blootgelegde greppels maken naar alle waarschijnlijkheid deel uit van rabattenbouw.
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
 - o Er werden geen archeologische sporen ouder dan de 19de of 20ste eeuw aangetroffen.
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
 - o Er werden geen antropogene sporen ouder dan de 19de of 20ste eeuw aangetroffen.
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
 - o De greppels zijn afkomstig van bosbouw. Hiernaast werden ook enkele recente afvalkuilen en een mogelijke poel/plas aangetroffen. Al deze sporen beschikken over een geringe ouderdom waardoor ze een matig tot goede bewaring kennen.
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
 - o De blootgelegde greppels maken naar alle waarschijnlijkheid deel uit van rabattenbouw.
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
 - o Op basis van het sporenbestand kan geen uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie.
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
 - o Er werden geen indicaties voor de inrichting van een erf of nederzetting aangetroffen.
- *Kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?*
 - o N.v.t.

- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruiksperiode?*
 - N.v.t.
- *In hoeverre verstoorte de recente bebouwing het archeologische erfgoed?*
 - N.v.t.
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
 - *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
 - N.v.t.
 - *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
 - N.v.t.
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
 - N.v.t.
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*
 - N.v.t.

4.5 POTENTIËLE KENNIS EN WAARDERING

De aangetroffen sporen zijn grotendeels afkomstig van bosbouw (rabatten) en zijn niet ouder dan de 19de of 20ste eeuw. Hierdoor biedt het onderzoeksterrein geen bijdrage voor potentiële kennisvermeerdering van dit terrein en de omliggende omgeving.

5 INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen ouder dan de 19de of 20ste eeuw aangetroffen. Het betreft grotendeels sporen die gelinkt kunnen worden aan bosbouw (rabatten). Dit laat vermoeden dat het terrein in de eerste helft van de 20ste eeuw bebost moet zijn geweest. Ook de overige – recente – sporen lijken in deze richting te wijzen.

Na het karteren van de bodem van het terrein (jaren 70) moet het terrein – deels – vergraven zijn geweest, daar er geen intacte Podzol-bodem meer aanwezig was op het terrein. Slechts in het uiterste zuidoosten van het terrein (wp3) werd nog de onderkant van een ijzer B-horizont aangetroffen op 40 cm onder het maaiveld.

6 SAMENVATTING

6.1 VOOR EEN GESPECIALISEERD PUBLIEK

De initiatiefnemer plant de verkaveling van het terrein. Het perceel wordt opgedeeld in vier loten. De drie loten langs de Beverdijk worden elk voorzien van verschillende bouwzones en groen- of tuinzones. Dit terrein vormt het onderzoeksgebied. Het vierde en achterste lot staat op het gewestplan gekarteerd als agrarisch gebied en maakt deel uit van het ruimere projectgebied.

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is een archeologische evaluatie van het terrein. De tijdens het archeologisch vooronderzoek aangetroffen sporen zijn grotendeels afkomstig van bosbouw (rabatten) en zijn niet ouder dan de 19de of 20ste eeuw. Hierdoor biedt het onderzoeksterrein geen bijdrage voor potentiële kennisvermeerdering van dit terrein en de omliggende omgeving.

Op basis van het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren.

6.2 VOOR EEN NIET-GESPECIALISEERD PUBLIEK

Op het terrein plant de initiatiefnemer een verkaveling.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden enkel sporen met een geringe ouderdom aangetroffen.

Op basis van het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren.

7 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Claesen J., Van Genechten B., Verbeelen G., Dirix E., Bouckaert K., Sys A. & Audenaert E., 2017a: *Archeologienota. Haacht – Beverdijk*, ARCHEBO-Rapport 2017J62, Kortenaeken

Claesen J., Van Genechten B., Verbeelen G., Dirix E., Bouckaert K., Sys A. & Audenaert E., 2017b: *Archeologienota. Programma van Maatregelen. Haacht – Beverdijk*, ARCHEBO-Rapport 2017J62, Kortenaeken

Online bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Code van Goede Praktijk voor de Uitvoering van en Rapportering over Archeologisch Vooronderzoek en Archeologische Opgravingen en het Gebruik van Metaaldetectoren, versie 2.0". Agentschap Onroerend Erfgoed, januari 2017.

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Rabat_\(bosbouw\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Rabat_(bosbouw))

8 FIGURENLIJST

<i>Figuur 1: Criteria bij verkavelingsvergunning.</i>	4
<i>Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017).</i> ..	6
<i>Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).</i>	6
<i>Figuur 4: Het projectgebied gezien vanaf de Beverdijk (Google Street view, 2017).</i>	9
<i>Figuur 5: Het projectgebied gezien vanaf de Beverdijk (Google Street view, 2017).</i>	9
<i>Figuur 6: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).</i>	10
<i>Figuur 7: Toekomstplan (bvba Landmeter Geens Fr., 2017).</i>	11
<i>Figuur 8: Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017).</i>	12
<i>Figuur 9: Voorgestelde inplanting proefsleuven (ARCHEBO bvba, 2017)</i>	15
<i>Figuur 10: Allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	16
<i>Figuur 11: Plan met TAW-hoogtes (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	16
<i>Figuur 12: Natuurlijke sporen met wortelresten (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	17
<i>Figuur 13: Vlakfoto's van enkele van de aangetroffen greppels (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	18
<i>Figuur 14: Afvalkuil met glas uit de eerste helft van de 20ste eeuw (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	18
<i>Figuur 15: Vlakfoto van het kijkvenster ter hoogte van werkput 3 (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	19
<i>Figuur 16: Profielen werkput 1 & 2 (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	20
<i>Figuur 17: Profiel werkput 3 (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	20
<i>Figuur 18: Plan met TAW-hoogtes (ARCHEBO bvba, 2018).</i>	21

9 PLANNENLIJST

HABE/17/11/14/1 - Digitale aanmaak.....	6
HABE/17/11/14/2 - Digitale aanmaak.....	6
HABE/17/11/14/3 - Digitale aanmaak.....	10
HABE/17/11/14/4 - Digitale aanmaak.....	10
HABE/17/11/14/5 - Digitale aanmaak.....	12
HABE/18/07/09/6 - Digitale aanmaak.....	16
HABE/18/07/09/7 - Digitale aanmaak.....	16
HABE/18/07/09/8 - Digitale aanmaak.....	21

ARCHEOLOGIE
ERFGOED
BOUWHISTORIE

Haacht - Beversluis
Hoogteplan
7/09/2018

Projectcode bureauonderzoek: 2018H85

Legenda

- Onderzoeksgebied
- Sporen
- Werkputten
- Hoogtes

ARCHEOLOGIE
ERFGOED
BOUWHISTORIE

Haacht - Beverdijk
Allesporenplan
7/09/2018

Projectcode bureauonderzoek: 2018H85

Legenda

- Onderzoeksgebied
- Sporen
- Werkputten

